

OVIDIU

REVISTA LITERARĂ ȘTIINȚIFICĂ DOBROGEANA

APARE LUNAR

Director, **PETRU VULCAN**

Secretar de Redacție C. P. DEMETRESCU — Administrator Casier, Preotul SACHELAR N. PAVELIU

REDACTIA

Strada Decebal No. 5

ADMINISTRAȚIA

Strada Infanteriei No. 16

ABONAMENTUL

Pe un an în țară 6 Lei Pe un an în străinătate 10 Lei
 „ 1/2 an „ 3 „ „ 1/2 an „ 5 „

NUMARUL 50 BANI

SUMARUL No. 1.

Pe marginea Gilortului (idilă)	<i>Petru Vulcan</i>
Sonet	<i>P. V.</i>
Sub cais (versuri)	<i>Alex. Constantinescu Teofil</i>
Isus pe cruce	<i>Preotul Sachelar N. Paveliu</i>
Sonet	<i>C. P. Demetrescu</i>
Poveste (versuri)	<i>Alex. Teofil</i>
Patriotism	<i>Dem. Stoianescu</i>
Populare Macedo-române	<i>Mia Adam (Vlahoclisura)</i>
Scrisori însemnate	<i>D-r Urechii</i>
Luī Eminescu (versuri)	<i>Eleonora I. Predescu-Nour</i>
Ubi bene (versuri)	<i>Lia Stergeanul</i>
Procesul Caragiale-Caion	<i>Vulpe</i>
Cronica (apfel)	<i>Comitetul</i>
Poșta redacției	<i>Redacția</i>

CONSTANȚA
 TIPOGRAFIA AURORA FRAȚI GRIGORIU

— 1902 —

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

PE MARGINEA GILORTULUI

(IDILA)

D-LUI IULIUS ZANNE

autorul operei premiate «Proverbiil români».

D-l Andrei Bălșanu, rămas văduv, instală pe fiul său Grigorie la fostul institut Malianu din Craiova, iar el se retrase la moșia sa din Aninoasă (Gorjiu).

Aci trăi multă vreme cu Irina, o femeie cum se cade, fosta nevastă a administratorului său Mușat, decedat.

Cu Irina avu o nouă odraslă pe Florica, a cărei naștere a tănuț-o, în respectul bunelor moravuri, declarând-o la ofițerul stărei civile ca fiica repausatului Mușat, care se săvârșise subit din viață chiar în luna nașterii Floricăi.

În ultimii ani D-l Andrei se legitimase cu Irina prin căsătorie în formă, dar Florica rămase tot fata lui Mușat în fața satului. Însă faptul că-i era odraslă naturală a determinat pe D-l Andrei să se îngrijască de educația Floricăi ca și de a lui Grigorie, care crescuse departe de el fără să aibă idee băeatul de noul rost al tatălui său.

Ast-fel, sfârșind studiile în Craiova, îl trimise la București și după 4 ani la München să studieze pictura, unde rămase 10 ani.

Grigorie atinsese al 25-lea an al vârstei și acum dorul de tată și de patrie, erau motive destul de puternice să-l hotărască să-și ia ziua bună de la bavarezii — poate pentru tot-dea-una...

Ast-fel, când Andrei nici ea se gândea, s'a pomenit cu el ca din senin în curtea caselor sale din Aninoasa.

Emoțiunile revederii neașteptate cu fiul său, nu permisă în prima zi D-lui Andrei să lămurească lui Grigorie condițiunea Irinei, care și dînsa sfiicioasă cum era, nu se arătase — așteptând un moment oportun când să o recomande bărbatul ei; cu atât mai puțin n'a putut fi vorba de Florica fata lor, care locuia în deal la casa repausatului Mușat. De altmîntrele D-l Andrei își pusese în gînd să prepare un fel de ceremonial pentru a pune în curent pe Grigorie cu noua sa gospodărie.

Grigore era fericit de a revedea pe părintele său — de rest ce s'a întîmplat în lipsa-i, pentru el nu presinta nici o însemnătate și prin urmare n'avea nici o cauză să fie curios. Îl întîmpinase Ilina, Katrina femeii în serviciul d-lui Andrei, zărise chiar și pe Irina în șirul caselor din curte — dar despre aceste figuri blajine își putea ușor închipui că fac parte din personalul curții tatălui său și nimic extra-ordinar n'a putut observa în toate aceste.

După ce luă masa, obosit cum era, adormi de vreme.

De mult Grigore nu gustase un somn atât de dulce și întremător, ca în prima noapte a sesirei sale în casa-i părintească.

Plăcerea că se reîntorsese în țară unită cu acea că a revăzut pe părintele său, i mulțumeau sufletul și-l făcea să vadă în vis lucruri atât de frumoase, în cât la deșteptare — vedînd că era un vis «blînd din vale afară» a lăcrimat și iată ce visa :

Se făcea că se găsește într-o grădină feerică și el stetea sub umbra unui pal-

tin bătrân pe crengile căruia doinea o privighetoara. Cerul era senin și în aer pluteau aromele a miu de flori. Imprejurul tulpinei paltinului era construită o masă de marmoră albă și lângă acea masă de formă rotundă se afla un jeț artistic sculptat pe care ședea el cu pana în mână meditând să scrie o poezie. — Alcătuiuse câte-va strofe, când fără de veste se pomeni că cine-va i atinge umărul cu delicatețe.

Intoarse capul și privi cu mirare la persoana care îl surprinsese scriind versuri.

— Ah... exclamă el! În fine tu ești. Apoi împreunând mâinile și căzând în genunchi înaintea arătărei, se rugă:

— De ani de zile încerc să te prind din senin. Acum te-ai îndurat de dorul meu... Te rog dar aibi milă de mine, nu-ți cer nimic alta, de cât să-mi spuți cum te numești, numele teș te rog, ah, frumos trebuie să fie, nu este așa?

— Și la ce îți va folosi numele meu? grăi arătarea.

— L'ași săpa cu litere de aur în inima mea, l'ași glorifica în operele mele; ori-ce concepție a imaginației mele, va purta numele teș!

— Atunci, dacă e așa scrie-l, căci tot ce e scris, rămâne, alt-fel îl vei uita.

Grigore puse mâna pe pană și așteptă:

— Mă numesc *Florica*, zise arătarea.

Când Grigore vru să o mai privească, ea dispăruse.

Și Grigore se trezi imediat din vis. După un moment de reculegere, își aduse aminte de numele de Florica și-l scrisese de trei ori în rînd în carnetul lui, apoi reconstituî în minte întreaga scenă: chipul ei îngeresc, paltinul, privighetoarea, masa, jețul, parfumul florilor.

Se sculă, deschise ferestrele, se răcori pe față la spălător, își făcu toaleta și înainte de a eși, eugetă mult asupra acestui vis. I se întipărise bine în memorie trăsăturile feței vedenei din vis, dar

nu-și aducea aminte să fi vădut-o vre-o dată în realitate.

Deștept, când gândea la ideal, își închea în minte un tip aievea, însă n'ajungea nici odată la ceva definit, cum i o definise sufletul în vis.

Ciudat vis! — gândi el.

Eși din oada, iar Irina îl întâmpină cu un suris de mamă pe buze invitându-l în sufragerie să-și ia cafeaua.

— Dar tata, întrebă el.

— Dînsul s'a sculat mai de noapte și s'a dus în pădure, unde urmează să a-ziste la luarea în primire a traverselor; în timpul mesei va fi în mijlocul nostru.

— Pân' atunci zise Grigore, voi face o plimbare prin împrejurimi; ca să mă distrez măi bine, am să-mi iaș cu mine planșa, care se află în cușorul meu, să schitez vre-un peisagiu.

Cu privire la vis s'a jenat, firește, să se destăinuiască, fiind ne-potrivit lucru a divulga visele tinereței sale unor persoane în vîrste.

Dar se gîdea mereu.

Înainte de a eși, Grigore inspectă cu de-amănuntul încăperile, dependințele, magaziiile de grâne, băile, grădina de la spatele caselor, grajdul, mașinele etc. de a căror stare înfloritoare remase încântat, constatând în toate inteligența și cunoștințele aplicate la muncă.

Apoi cu planșa subțioară, eși singur din curte, apucă pe albia Gilortului, ispitit de farmecul naturii, și se opri la un loc unde Gilortul incolăcea malul, în care parte forma o movișă presărată pe ici pe colo cu flori de câmp, printre iarba verde, mătăsoasă și foarte deasă.

Grigore se întinsese pe covorul natural, în cât nu putea fi observat de nimeni, din cauza ierbei înalte și mai fecund răsărită în partea locului.

Aerul acela, prin straturile căruia rătăcea parfumul atâtor flori, era delicios și i-aduse aminte de visu-i din noaptea trecută.

Pe lângă acesta, prezența unor plute seculare, a-le căror frunze se vedeau tremurând la adierea celui mai blând zefir, păstrau acestor locuri poetice, o umbră dulce și răcoroasă chiar când soarele se găsea în creștetul cerului și dogorea lanurile de grâne. Ce de ciripiri misterioase, ce de concerte simfonice nu se auzeau din ramurile cele mai înalte ale acestor plute, când soarele ocolea mistic și tăcut pe după dealuri. Nu departe pe valea Gilortului se auzea dangătul clopotului de la grumazul taurului, conducătorul cirezei d-lui Andrei, mugete de juninci, chiote de copii și prin amestecul confuz de glasuri, o doină venea să farmece auzul lui Grigore, care, pe de o parte, asculta perzându-se cu gândurile într-o lume ideală; iar pe de alta urmărea cu privirea unda limpede a apei ce se furișea la vale pe după mal șoptindu-i atât de tainic și duios!

Intre malul investmîntat ca de sărbătoare și murmurul tainic al apei; între adierea zefirului și tremurul frunzei părea a se fi stabilit o înțelegere deplină de conviețuire dulce, ce simbolizau iubirea sfîntă și eternă a naturii în fața căreia Grigore își descoperi capul și remase ca într'un altar extaziat în adorațiune mută.

Intr'un asemenea moment de inspirațiune divină, artistul luă creionul-tuș în mână și-l fixă de hîrtia de pe planșe să schițeze peisagiul naturii ce se desfășura ca o panoramă feerică prin împrejurimi, când auzul lui fu impresionat de doina ce se auzia acum din ce în ce mai deslușit, aproape de locul, unde se afla el.

Concertul de printre ramurile plutei nu se mai auzi.

Ce dulce simțire, ce foc dogoritor se ascunde în sufletul ființei aceleia ce face să tresară firea, șopti Grigore, întorcînd capul în partea de unde se auzea cântecul; dar în clipa acea simți că respi-

rația i se curmă, și tremurând de emoțiune, apăsă cu mîna în dreptul inimei — ca și cum i-ar fi sărit din loc.

Ce vîd!... o Doamne! zise el înăbușindu-și vocea.

Vedenia din visul meu! Visez încă ori sunt deștept...

Intr'adevăr, o fată se apropia de albia riului și acum nu era departe de moviliță, unde stetea Grigore pitit în iarbă.

Ea însă încetase de a mai cînta. Să fi avut cel mult 17 ani. Grigore o privi cu mult interes, afundându-și capul în iarbă să nu fie observat.

Era de o înălțime potrivită, avea ochii mari iar culoarea irisului îi evoca în minte infinitul cerului pe luciul căruia ar străluci mii de diamante: și ochii aceștia minunați erau umbriți de niște sprîncene dese, în forma unor arcuți ce se subțiau la extremități. Un păr mătăsos, ce părea muiat în aur, i undula pe lângă frunte, umbrindu-i-o de razele solare, cari se jucau printre bucle și se perdeau în spirala cosiței ce se termina în mănunchiu într'o funtă de matasă albastră.

Rozalbul feței sale fragede contrasta cu albastrul ochilor mari. O cămașă de borangic cusută cu riuri—strînsă la mijloc sub betele ei înflorate îi punea sînul în evidență. De cum făcea o mișcare, salba de mărgelile strălucitoare juca pe peptul ei feciorelnic; niște cătrînte artistice lucrate în mătăsică multicoloră, niște ciorăpiori vîrgați, cari ascundeau două piciorușe de sub pantofi, complectau podoada îmbrăcămîntei sale. Pe umeri purta o prăjină lungă, de care atârna o coardă fină la căpătîiul căreia se afla prins un cârlig: era o undiță cu care venise la pescuit.

S'a uitat un moment cu luare aminte împrejurul ei, ca și cum ar fi vrut să se asigure de singurătatea împrejurii.

milor, apoi își suflecă mânecele îndându-le la spatele grumazului, se descinse de cătrînțe, pe care le așeză pe creanga unui măceș înflorit, își prinse o lature a cămeșei de cingătoare și în urma acestei găтели, făcu un pas înainte pe albia riului. Privi luciul apei, apoi o încercă cu vârful degetelor, îndoindu-se de mijloc ca o trestie mlădioasă. Apa era caldută, cea ce i dete îndrăzneța să înainteze către mijlocul albiei. Ținu prăjina aplecată, lăsând să se coboare cârligul în adâncimea apei, înaintând pe cursul ei, dibuind cu băgare de seamă undă, și încercând din când în când să ridice undița la suprafață.

Grigore rămase uimit și în contemplarea lui i s'a părut că are în fața-i o sîn-ziană din basme. Îi urmărea toate mișcărilor, cel mai mic gest, cum se desena o umbră de tristeță pe fața ei aprinsă, de câte ori scotea undița goală — și i venea să se repeadă, să-i dea ajutor, numai de ar fi fost chip să nu-l vadă. Pe măsură însă ce ea se depărta, un gând părea că începu a-l chinui: să iasă din ascunzătoarea lui și să apară pe mal înaintea ei ca unul care ar dori să întrebe dacă e adâncă sau nu albia, ori să rămâie tot acolo până la fine, fără să-i dea prilej să-l vadă.

Dînsa apucase pe cursul apei la vale, în cât n'o mai văzu. El s'a regîndit și rămase pe loc mulțumindu-se de a o așteptă să mai răsară ca o Veneră din valuri și a se gîndi la arătarea lui din vis care sîmăna de minune cu pescarița acea.

După câte-va minute a revăzut-o cum se juca cu stropii de apă, cum i cădeau în păr și cum își scutura capul din grumazi cu eleganță, parcă și-ar fi studiat ori-ce mișcare spre a înfățișa ochilor lui Grigore un interes deosebit. Pescuise ceva se vede, căci acum i se păru lui Grigore mai veselă de cât adineauri.

Cum ar fi dorit să o întrebe, dacă ar

primi să-i vînză cea ce pescuise, i-ar fi dat în schimb totul și sufletul.

Nu mai avea mult ca să ajungă în dreptul măceșului unde 'și lăsase cătrînțele.

La apropierea de locul, unde stetea Grigore, acestuia i veni ceva în gînd: apucă în mână bastonul lui de cucută, pe mînerul căruia strălucea o lamă de argint și un chip de femeie sculptat în os și-l lăsă încetinel pe marginea albiei, pe care apa, în curînd îl târi în cursul ei. Grigore se gîndi atunci cu nervositate nespusă: trebuie să-l pescuiască trebuie să-i fac cunoștința...

Intr'adevăr, nu i trebui mult bastonului să ajungă în mâinile ei. Îi prinse, îl examină cu luare aminte, își plimbă din nou ochii prin împrejurimi, bănuitoare, de a nu fi observată de cine-va, apoi asigurându-se de discreția naturii, reveni inviorată la mal și-l puse lângă măceș, zîmbindu-și mulțumită. Își prinse din nou cătrînțele de mijloc, se încinse cu betele înflorate, desprinse nodul de la mîneci de după grumazi și fiind într'o mână undița, iar în cea-l-altă bastonul, făcu un pas înainte; dar în acel moment auzi un glas necunoscut însă blajin strigînd pe urma ei:

— Dragă fetiță, stai puțin!

Dînsa, tresărînd de spaimă, întoarse capul în partea de unde auzise vocea necunoscutului.

El fiind acum 2 pași apropiere de dînsa, urmă:

— Nu știu cum se face că bastonul meu se află în mâinile D-tale?

— Este al D-tale! zise dînsa măsurînd bastonul cu ciudă și roșind ca para focului.

— Altmîntrelea nici că ași fi îndrăznit să te opresc din cale.

Pentru prima oară vorbea cu un tîner necunoscut și nu știa ce să creadă, ce să răspundă.

I se părea atât de ciudată întâmplarea asta!

Și-apoi, gândindu-se că acest tânăr a fost martor ocular a tot ce făcuse dînsa — increzându-se în discrețiunea naturei, simți un fior prin oase. După un moment de gîndire, răspuse:

— L'am pescuit în apa Gilortului D-le, dacă este al D-vs. vi-l înapoez, poftim, vè rog.

— Cum? P'ai pescuit? nu glumești?

— Ah, D-le n'ăși fi în stare să fac o faptă urită de ce mă bănuieți?

— Se poate... da, să-mi fi căzut în albie, pe când dormeam....

— Intr'adevăr că dormeați?

— Da, dormeam!

Fata păru că se înviorează, pe când Grigore roși, gîndindu-se la neadeverurile ce le inventase în scop de a intra numai în vorbă cu dînsa.

El o învăluia cu privirea și nu știa ce să admire în acest tip, care în mintea lui atingea perfecțiunea umană. Se aștepta să găsească o fată de țară, sêlbatecă în frumusețea ei, și cu apucături grosolane, respingătoare pentru un artist; pe când în vorba ei măsurată și elegantă, în mișcare și în toate amănunțele ce le analisa, examinând-o de sus până în jos, regăsea un tip ideal; castitatea unită cu pudoarea feciorelnică, apoi glasul ei dulce și melodios, frasa ei elegantă, toate aceste îl uimira și nu știa acum ce atitudine să ia față de această zeiță a cîmpurilor. I se adresase în singular și acum se jena și voia să o prea mărească.

— Ați sosit de mult în comuna noastră D-le?

— O, abia aseară m'am putut învrednici să-mi vèd căminul părintesc, după atîta amar de vreme, zise Grigore, suspinând.

— Atunci ați fost departe de cămin?

— O da, și încă de 10 ani de când lipsesc din țară!

— Zece ani printre străini?!

— Trebuia în interesul viitorului meu.

— Ați studiat fără îndoială; apoi a-daogă cu șficiune: mă iertați că nu sunt în drept să vè fac aceste întrebări, dar durerea D-vs. pe care vè o citesc pe față m'a atins așa de mult!

— D-ta ești din Aninósa?

— Da, Domnule.

— Ce fericit m'ăși simți, dacă ași cunoaște numele D-tale, urmă Grigorie oglindindu-și dorința în ochii feței.

— Mè numesc Florica, D-le.

— Florica!! strigă înăbușit Grigorie. Simți că puterile îl părăsesc, suspină din adîncul inimei și murmură pentru sine: Florica.... se poate.... visez încă.... ori sunt deștept.

Dêrsa observă emoțiunea lui, de aceea îl întrebă:

— Așa de straniu vi se pare numele meu, în cât v'a turburat într'atîta?

— O, nu, e atât de frumos numele a-cesta, nu m'am turburat, m'a impresionat în bine....

Apoi reflectă: această fee nu poate fi țerancă; ori e odrasla vre-unei familii nobile, care fiind înzestrată cu un spirit de o desăvârșită originalitate, îmbracă portul locului și pune în practică viața de țară. Și fără ași schimba atitutinea de până acum, lăsând ca mai târziu să afle adevêrul, o rugă bine-voitor:

— Dacă îmi dai voe, cum se numesc părintii cari posed o asemenea comoară pe care D-zeu m'a învrednicit să o cunosc și eu astă-đi?

Florica roșind de acest compliment, răspuse:

— Tatăl meu se numea Mușat și a fost unul din oamenii de credință în curtea D-lui Andrei Bălșanu, proprietarul Animoasei.

Numele părintelui sêu pronunțat cu a-

tăta dragoste de Florica determină o nouă emoțiune în inima lui Grigore.

— Și acum unde este părintele D-tale?

— O... el a murit în luna nașterii mele sermanul meu tată!...

— Și mamașta D-tale?

— Mamașta mea... mulțumesc lui D-zeu e bine.

Astă-zî dînsa e soția de a două a D-lui Andrei Bălșanu.

— Andrei Bălșanu! ai zis? isbucni Grigore tremurând.

— Da, e soțul Irinei, mama mea.

— Mamașta ta... soția tatălui meu?!

— Cum? D-vs. fiul tatălui meu! strigă Florica cuprinsă ca de un vârtej.

O, Doamne, ea e soru-mea!.. apoi întinzând brațele spre îmbrățișare cu vocea înecată de plâns strigă:

— Florico, dragă Florico, tu ești surioara mea dragă... oh surioară și înger din senin!

— Frate!... dragă frățior... atâta putu să zică sermana fată întinzând mâinile către Grigore și încolăcindu-i grumazii.

Cu capul rezemat unul pe brațul celuilui-alt remaseră așa câte-va momente... până ce lui Grigore i se păru că-l redeșteptă un înger din senin când simți pe la ochi o mână delicată ștergându-i lacrimile cu batista.

Era mâna Floricăi, care-i șoptea printre lacrimi:

— Nu mai plânge dragă frățior, nu mai plânge, de unde era să știm noi, dacă nimeni nu ne-a spus...

— Da, de unde era să știm, repetă Grigore.

Sermanii tineri, atrași de vocea launtrică a singelui, — în virtutea unei legi misterioase — de ar fi știut că într'adevăr erau frați din tată, pe lângă cea-ce știa acum mulțumită unei întâmplări oarbe!...

Constanța

Petru Vulcan.

SONET

*Se sting luminile pe drum.— E noapte.
Totul reintră în liniște adâncă.*

*Nici murmur de ape, nici blânde șoapte
Nu se aud, doar stele mai clipeșc încă.*

Și-mi par că povestesc a mea iubire.

*Când Luna torente de aur varsă
Și eu, gândind la vremile de fericire,
Simt inima-mi de dor că-i arsă.*

Maî vino, sfântă umbră de iubire!

*Curmă doru-mi cu galeșă-ți privire!
Te-aștept să-mi luminezi în noapte...*

*Gândind la tine din ochi-mi curg picuri,
Sufletu-mi sfâșiat, dictează stihuri,
Crezând c'ascult a tale șoapte...*

P. Vulcan.

1902.

SUBT CAIS

Când ne sărutam aseară

Subt caisul înflorit,

Luna apărea pe ceruri,

Și... șireată ne-a zărit.

Astă-seară iar apare

Din adânc necunoscut,

O dori pesemne iară

Să ne prindă ca în trecut.

Dar de surdă-a ieși dorință

Căci tu dragă nu mai vii,

Sub cais acuma singur

Te aștept cu doruri mi.

Iar de ciudă blînda lună

Se ascunde între nori,

Noaptea-i tristă, iar caisul

Scutură de-asupra-mi flori.

Constantinescu-Alex. Theofil.

1902 Ottenia.

FRAGMENT DIN TRAGEDIA SECULARA

ISUS PE CRUCE¹⁾

Judeii pentru ca să se sature de strigătele și vaelele de durere ce credeau că va suferi Isus, omorându-l prin restignire, cerură de la Pilat, după ce Isus fu condamnat la moarte, să-I aplice această pedeapsă. Ura care-i făcea să strige: Răstignește'!! Răstignește'!! nu putea fi săturată în alt chip, de cât așa.

Pilat dete pe Isus soldaților, cari 'L desbrăcară de hlamida de purpură cu care 'L îmbrăcase când îi pusese și cununa de spinii pe cap, și 'L îmbrăcară cu hainele sale. Osânditul se dete jos de pe scara pretoriului și i se puse crucea pe umeri. Doi făcători de reie mergeau cu Dânsul spre a suferi aceeași osândă. Cortegiul porni spre Golgota și mulțimea se da înapoi când se auzi zângănitul armelor și pașii grei ai legionarilor.

Înainte, de pe latură și în urmă cu un pas lin și cadentat mergeau soldații în mijlocul cărora se zăreau trei cruci, cari păreau că înaintează singure, întru atât erau de plecați sub greutatea lor oamenii cari le duceau.

Isus de abia făcuse câți-va pași și căduse sub greutatea crucei și loviturilor de bice de curele având la cap bucăți de plumb sau de os.

1) Culegere din Evangheliile, Jésus Christ R. P. Didon, «Suivons-le» H. Sienkiewicz.

În mulțimea care alergase să vadă trecerea osândiților, un oare-care Simon Libianul întorcându-se de la câmp și întâlnind cortegiul fu oprit de soldații însărcinați cu îndeplinirea pedepsei și 'L siliră a duce crucea lui Isus.

Crucea pe care el a purtat-o un moment, la mântuit pe el și pe ai săi.

În urma celor trei cu crucile în spinare mergea Isus între doi pasnici. De pe fruntea sa încoronată cu cununa de spinii picura sânge. Picăturile roșii îi curgeau încet pe față și câte unele i se încheau pe frunte, asemenea unor bobite de răsura sau unor mărgeanuri dintr'un șir de mătăni.

Era palid și înainta binișor cu pas slab, dar sigur.

O femeie numită Veronica, vădând pe Isus trecând pe dinaintea sa cu fruntea acoperită de pulbere și de sânge, se apropie de El și în disprețul tuturor aceluia ce 'L insultau, ea șterse fața lui cu un ștergar.

Mulțimea care se grămădea de toate părțile în jurul Lui, înconjură într'un cerc strâns pe soldați, care fură nevoiți să-și încoarde arcele, ca să apere pe condamnat de furia poporului.

Peste tot nu se zăreau de cât: pumni amenințători, ochi eșiți din orbite, dinți lucitori, buze pline de spumă din care țîșneau numai blesteme. Băeți pe jumătate goi, cu părul capului ras afară de două

bucle care atârnau de-alungul timpurilor, cu glas pețigăiat sberaū și smulgeaū de prin erăpături bucăți de stâncă ca să le arunce mai târziu în cel ce avea să fie răstignit.

El aruncă o privire înprejur ca și cum ar fi voit să întrebe: «Ce v'am făcut eu 6re». Apoi își ridică ochii spre cer și se rugă.

În fine ajunseră la Golgota.

Depărtarea de la Pretoriu până la Golgota este cam de o mie de pași; această cale dureroasă fu făcută în mai puțin de un cias.

Cele trei cruci fură ridicate. Înainte de a pironi pe osândiți li se aduse beutura amețitoare, liniștitoare care se da celor cari erau să moară. Era vin aromatic anestetecat cu tămâe și cu smirnă de un gust acru și amar. Isus își apropie buzele de beătură, ca pentru a da semn de recunoștință pentru atențiunea celor ce i-o ofereau, dar nu voi să bea din ea; El voia să sufere în deplină cunoștință toată cruzimea morței de cruce.

Ridicără mai întâiū pe cei doi tâlharī pe crucile de lături. Apoi aruncără pe Isus la pământ și'i pironiră mâinile pe stîngia cu care aveaū să-l ridice ca să-L fixeze în înălțimea crucii.

În acest timp Judei strigaū: Rege, Rege, nu te lăsa, Tu care ȃiei că ești Fiul lui Dumnezeu! unde îți sunt legiunile? Apără-te!... Cu aceste urlate sēlbatice se amestecără hohote de rīs. În acel moment un om ce nu era departe de cei

condamnați își acoperi capul cu cenuse și striga cu glas tare și desnădăjduit: Eram un lepros; El m'a vindecat! și toemaī pe El il răstignii.

Soldații însă își vedeau de lucru. Infipseră cuele în mâinele lui Isus și începură să le bată cu ciocanele. Se auđi mai întâiū sgomotul surd ce'l făcea ferul ciocnindu-se de alt fer, apoi de îndată ce vârful cueilor strēbātu carnea și începu să pătrundă în leian, sunetul deveni mai tare, mai lămurit. Isus la toate acestea însa remânea mut. Când lucrarea fu terminată, corpul lui Isus fu ridicat pe stălp. Cu un glas prelung, centurionul dete ordin și unul dintre soldați prinse să pironescă în stălp cu cue picioarele lui Isus.

Când operația înfricoșatei restigniri era terminată, executorii bâteau pe cruce o tăblică pe care se arăta vina osânditului. Inscripțiua lui Iisus coprindea aceste cuvinte: «Isus Nazarineanul Impēratul Judeilor» scrise în trei limbi: evreeste, elinește și latinește.

Ristignitorii la picioarele crucii, împărțeau între ei hainele osândiților și fiind-că cămașa lui Iisus era dintr'o singură bucată și necusută, ei își ȃiseră: să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru ea, a cui are să fie: Și făcură precum ȃiseră îndeplinind cuvîntul unui profet despre Isus: Impărțit-au hainele mele loru-și și pentru cămașa mea aū aruncat sorți. (Ps. XXX 19).

Trecătorii insultau pe Isus, clatinând din cap și batjocorindu-L. Hei! diceau ei, tu care strici Biserica lui D-zeu și în trei zile o zidești, mântuește-te pe sine'ti; de ești tu Fiul lui Dumnezeu pogorâ-te de pe cruce și să credem în tine! Pe alții a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască. În fine chiar și unul dintre cei doi făcători de rele, răstignit cu Isus, adoase hula lui la cele-l'alte. De ești tu Christos, dicea el, mântuește-te pe tine și pe noi; iar cel-l'alt îl certă pe el dicând: Nu te temi de Dumnezeu că în aceiași osândă ești? Noi după dreptate suntem condamnați, dar acesta nici un rău n'a făcut. Sufletul acestui osândit era cucerit de Isus căci duse: Adu-ți aminte Doamne și de mine, când vei veni întru împărăția Ta. Increderea îi fu respălită cu niște cuvinte din cele mai mângăitoare eșite din gura lui Isus: «Adevăr dic ție, astă-ți cu mine vei fi în răi».

Nourii ce se grămădeau încă de dimineață, acum întunecau soarele. Lumina se stingea cu înecul. O umbră sinistră de un roș arămiu, învelui tot ținutul și pe măsură ce soarele se afunda tot mai mult în adâncul norilor, umbra devenea mai întunecoasă. De odată și reflexiunile arămiu se întunecară la rândul lor. Norii întunecați ca noaptea se lăsașu amenințător din ce în ce mai jos. Furtuna era aproape... Pe lemnul negru corpul

răstignit al lui Isus, părea în mijlocul întunericului, ca țesut din raze de lună. Peptul i se umflă într'o respirație găfâitoare, dar capul și ochii îi era mereu îndreptați spre cer; apoi duse cu glas mare: *Eloi, Eloi...* care se tălcuște: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, iar privitorii îl luară în răș dicând: acesta pe Ilie strigă.

Chinul înfricoșat al celor răstigniți, pe cari îi sfâșia focul frigurilor, făcu pe Isus să dică: «Mi-sete». Atunci unul din soldați alergă, luă un burete pe care îl înmucă în oțet și duse: Săvârșitu-s'a» (Ion XIX 30). Apoi scoase cu putere un al doilea și cel din urmă strigat dicând: «Părinte în mâinile tale îmi dau Duhul meu», și plecându-și capul, își dete Duhul. (Luca XXII. 46).

Atunci din adâncul norilor se auzi un urlet surd. Tunetul se deșteaptă se răstogolește în pocnete asurzitoare de la răsărit spre apus; apoi ca într'un fel de prăbușire într'o prăpastie fără fund.

Un fulger uriaș de un albastru orbitor, spintecă norii întunecoși și ilumină cu putere cerul, pământul, crucile, armăturile soldaților și mulțimea înghesuită ca o turmă de oi, înfricoșată, îngroșată.

Un nou potop de fulgere asemenea unor uriașe limbi de foc se deslănțuiră din adâncimele norilor; apoi pământul se cutremură, petrele se despicară, catapetasma Templului, care încheia intrarea

în sfînta Sfintelor, se rupse în două de sus până jos; mormintele se deschiseră și corpurile dreptilor se sculară.

Toți începură să strige; de ici de colo nu se aușiau de cât glasuri neliniștite, și însuși Sutașul care se afla în fața crucei, înspăimântat slăvește pe Dumnezeu dîcînd: Adevărat Fiu al lui Dumnezeu a fost Acesta. (Mathei XXVII. 54).

Aceste semne minunate, ale căror martore fură Palestina și Judeea, arată legătura puternică care unea pe Isus cu natura, cerul, pământul și omenirea.

Pr. Sachelar Nicolae V. Paveliu.

1902 Constanța.

SONET

*Vezi, marea e calmă, și barca ușoară
La fîrm ne așteaptă cu ea să sburăm
Spre larg. Vin iubito, vin să ne-avîntăm
Ca pasărea mării ce 'n juru-ne zboară.*

*Și brațe în brațe, tăcuți s'asteptăm,
Din apele mării, mărșă să apară
Estatica Lună... a Mării fecioară,
Ca 'ntreaga-i splendoare uimiți
s'admirăm.*

*Ș'acolo, departe, sub blînda-i privire
In barca ușoară, încet legănași,
In mijlocul mării, uniți în simțire,*

*Depart de fîrmuri, de lume uitafi,
Sfinți-vom a noastră adîncă iubire
Sub ploae de raze, de zefiri purtafi.*

C. P. Demetrescu.

Constanța 1902, Ianuarie.

POVESTE

I-a zis o vorbă: Du-te.
Și ea a și plecat,
De-atunci îi duce dorul
Un dor nemăsurat.

Plecând ne-avînd pe nimeni
Ajunse 'ntr'un bordel,
Aci vînzîndu-și corpul,
Se tot gîndea la el.

Povestea se termină:
Târziu s'aû re'ntîlnit
Și-o viață 'ntreagă dînșii
Nu s'aû mai despărțit.

Constantinescu-Alex. Theofil.

1902 Ottenșia.

PATRIOTISM

România, țara noastră, s'o cunoaștem

D-nei Elena Hübsch,
ca semn de iubire și admirație.

Unul din defectele poporului român e și acesta, de a nu-și cunoaște țara. Acest fapt face ca și străinii să nu ne cunoască în deajuns, iar acei, care ne-o cunosc, o cunosc și ei prea puțin.

«Să ne cunoaștem țara, — aceste cuvinte ar trebui adînc săpate în minte de fie-care român, căci cunoscîndu-ne țara, ne-o vom și iubi și la grele nevoi (orî ce fel de nevoi) o vom și apăra cu vrednicie.

Țara noastră merită a fi cunoscută, din toate punctele de vedere: istoric, literar, științific, etc.

Istoria țării noastre e prea frumoasă, ne presintă multe chestiuni, demne de interes, fapte minunate, lupte inversunate, victorii strălucite, domni renumiți în lumea întregă, domnițe caritabile și demne tovarășe; și ce nu vom mai găsi

în istoria țărișoarei noastre !...

În *literatură*, vom vedea că am avut și noi o poezie populară; am avut și noi poeții noștri, a căror faimă, a mulțora, a trecut pragul țărilor străine; am avut nuveliști, a căror pană de multe ori ne-a încântat; am avut scriitori dramatici, ale căror lucrări sunt destul de cunoscute. Și așa ocupându-ne și cu literatura țării noastre, o să vedem, că am avut și avem și noi o literatură, care din ce în ce se dezvoltă, de și nu sunt așa de mulți ani de când a început era de regenerare a dezvoltării literaturii noastre.

Dacă ne vom interesa și de *științe*, vom vedea, că și noi avem oameni capabili, cunoscuți de străini, căror probleme noi nu le sunt necunoscute și cari chiar pun și resolvă probleme, — matematici, geografi, etc... Medicii și ei au contribuit foarte mult la o dezvoltare medicală științifică în țara noastră; sunt câți-va medici români, ale căror descoperiri în această branșă sunt citați și de savanții străini. Juriștii avem. Știința dreptului se dezvoltă, pe baze sigure, pe fiecare zi și chiar azi, în această ramură avem eminenți juriconsulți.

Și așa în ori-ce ramură de dezvoltare intelectuală — științifică, noi — în țara noastră — avem lucrări bune și muncitori harnici. Ori ce chestiune modernă, ce se pune în străinătate trebuie să ajungă și la noi și de multe ori răspunsul este dat din această țărișoară, așa de necunoscută acum câți va ani și așa de mult respectată, în prezent, de ori-ce putere străină. De aceea să ne cunoaștem țara, căci avem ce cunoaște: — și trecutul frumos și prezentul nu mai puțin, iar viitorul se întrevește. A'și cunoaște cineva patria este tot așa de trebuincios, precum a se cunoaște pe sine: este temelie și punctul de plecare

al ori-cărui învățământ, al ori-cărei doctrine. Omul este pentru sine un «mic univers», iar patria este o prescurtare a omenirii pusă ca s'o pricepem și să ne dăm seama de dânsa — zice așa de frumos D-nul Grigorie G. Tocilescu, cunoscutul nostru descoperitor al trecutului țării noastre.

Țara noastră este puțin cunoscută, mai cu seamă, în ceea ce privește frumusețile priveliștilor, pe care le posedă; de și avem niște pozițiuni pitorești, ce nu le putem găsi în alte părți din țări străine. Părțile muntoase ale țării noastre sunt admirate, chiar de străinii, care ne vizitează; iar noi românii, mulți, nu le cunoaștem. Locuri istorice avem și din acestea, nu puține; monumente istorice câteva — toate ar trebui vizitate de fiecare român și știute.

Cauza de nu s'au cunoscut până acum multe din frumusețile țării noastre, e și următoarea: Nu s'a scris mai nimic în privința localităților noastre, n'am avut și noi o descriere completă (atât prin cuvinte, cât și prin imagini) geografică a pitoreștei noastre țări. Sunt priveliști, pe care și până și fotografia ar trebui să le facă cunoscut și părțile aceleia de Români, care dorește să 'și cunoască țara și să fie și un mijloc pentru cei ce nu pot să cheltuiască din modestul lor budget pentru a se duce să le vadă, în realitate, pozițiile a căror descriere poetică sau istorică a citit-o...

De cât-va timp, însă, România posedă o lucrare de genul acesta, datorită penei unuia din poeții noștri frunzași, Al. Vlahuța. «*România pitorească*» va rămâne baza monumentului, ce încet se va înălța în această țară scumpă nouă. Un început s'a făcut, de acum înainte să ne așteptăm și la alte lucrări. Cum în alte privințe poporul român a progresat și în această parte va înainta.

De aceea ori-ce român, care și cunoaște țara — poate nu toată — trebuie să spună, ceea ce a văzut și altora, s'o descrie pe cât va putea și în ori-ce formă și scriind mai mulți, se va ajunge a se forma un tot complect și atunci va fi un alt progres: — va fi un impuls dat aceluia, care pot călători, ca în loc să se ducă peste graniță, în țările streine, să se oprească prin locurile dragi ale țării noastre: apoi se va mai forma și o literatură de descrieri și partea importantă, ce va rezulta din acestea, va fi: — *iubirea de țară*.

România, țara noastră — cum o numea cu un glas duios D-l Olanescu-Ascanio, (într'o comunicare făcută societății geografice române la 3 Martie 'a. c.) — zic, România, țara noastră, trebuie să ne-o cunoaștem, căci noi suntem fiii ei.

Dem. D. Stoenescu.

1902 Martie.

POPULARE

Macedo-Române

I

Mi-lo somnul și-nclinarea
Singular nă pō-ni dormu;
Ni-am mușata tu viține
Cu nisă va-ni dormu;
Ș-are tată nu ș-o-alașă
Di Dumnidză ș-o-află.
Ș-are mamă di ș-u 'ncace (ceartă)
S-ill-o-aducă Hristolu.
-Iă climaț-o vruta-ncoa (iubita aice)
napoi va si-j-yină? (să vină)
— Vruta noi u-aclimăm
Ea nu va ta-z-yină
— Ia tixi-lli brân curat (promiteți-i)
Napoi va ta z-yină?
— Ia tixi-lli flurii multe (galbeni)
Napoi va ta z-yină?
— Flurii multe illi tixim
Vruta nu va z-yină.
— Ea tixi-lli mușat gione (frumos june)
Napoi va di j-yine?
— Gione mușat noi illi tixim
Ș-u deade-alaga di vine. (și a dat fuga a venit)

II

Asear-noaptea, niadză noaptea,
Mi sculai ș-nersu la vruta, (m'am dus la iubita)
Ș-poarta-nclisă ni-o-aflai, (și-am găsit poarta
Inchisă)
Me-aplicai cileai-ni bigai, (sărutai cheia)
Ș-di lacrimii ni-u umplui; (și de lacrimi am
umplut-o)
Ni-avdii vruta iu-'ncinea (gema)
Iu-'ncinea ș-in cînisea. (gema și bolea)
— Te-ai lea vrută di-ncinești? (Ce ai iubit-o
de gemi?)
Di-ncinești ș-ti cirtești?
— Asear-noaptea, niadză noaptea,
Ia ni-aflai cheptul disfaptu, (peptul desfăcut)
Și flurii mintite (galbeni amestecați)
S-furi-că-i di vrutlo-a-meu, (și dacă-i iubitul
vinoval)
Halale si-llii hibă (halal să-i fie)
S-furi-că-i di gionle-ameu (și dacă-i de vină bărbatul meu)
Harame si-llii hibă. (haram să-i fie).

Vlohoclisura.

MIA ADAM. (Născută Tacit.)

„SCRISORI INSEMNAȚE“

Titlul de mai sus ne aduce aminte de timpul de strălucire al revistei Ovidiu. E un titlu de mândrie pentru noi la care avem tot dreptul, căci corespondența despre care e vorba s'a schimbat între Primul Președinte al Instituției noastre și corifeii literaturii române cum și persoane sus puse. Sperăm în revenirea acelor timpuri. Semnele sunt evidente după cum o dovedesc următoarele rinduri adresate D-lui Vulcan:

Domnul meu!

Adine mișcat de frumoasa pagină ce consacrați Tatălui meu, viu să vă rog să primiți expresiunea grațitudinii mele.

Martie

D-r. Urechia.

LUI EMINESCU¹⁾

I

De amărăciunea vremei de ale lumii
frământări
Când rămân nepăsătoare, și mă perd în
dulci visări.
O! atunci, mă apară aproape: Geniu,
Umbră ce slăvesc!
Și'n fînța mea întredă, simt un farmec
îngerec.

II

Pe poteci umbrite vecinic, și ascunse
omenirei
Tu m'nalți mereu spre tine pe-aripele
gândirei.
Străbătând nemărginirea, lângă tine mă
oprese
Și tributul'mi de admirare și de dra-
goste îți jertfesc

III

Vai! din lumea'mi ideală, mă deștept
iar pe pământ,
Unde totul e minciună, ce se spulberă
în vânt.
Ș'o reved, din nou pustie, ved că nu
mai ești în ea
Mândru rege al poeziei, tu a tinerimei stea!

Eleonora I. Predescu Nour.

„UBI BENE“¹⁾

Ce-î pământul? Putregai de mi de
veacuri,
Stup de trântori sau de vespui, — chiar
și albine veninate;
Omenirea? O baladă ce-ți înșiră numai
fleacuri
Mare, mic, stricat sau geniu la un loc
sunt întrupate.
Legea? oh, o născocire drum în plănuri
făurite
Cu dreptatea merge alături și dușmane
se întorc;
Strigă toți dreptate, lege, — ele însă stau
chitite
Și zimbese atunci numai când au drep-
tul și te store.

1) Cu începerea numărului de față ne facem o deosebită plăcere de a anunța cetitorilor noștri colaborarea la revista *Ovidiu* a D-nei L-ia Cap. Stergenu precum și a vechii colaboratoare D-na Eleonora I. Predescu-Nour, două talente ale Dobrogei, a le căror scrieri au fost apreciate și de alte reviste.

Redacția.

Sfint și sacru? o eroare de cuvint în
convorbire
Dragostea? înșelăciune de nectar înve-
ninal.
Jurământul cu tradarea stau de veci în
înfrățire;
Și-aproape chiar speranța pentru mulți
s'a îngropat.
Unde-î bine? Intrcb iarăși slaba noa-
stră omenire
Soarele când ne zimbește vine norul
peste el,
Veteranul cu-al-său suflet într'o slabă
licărire
Ar atinge fericirea, dar de ea fuge și el!!
L-ia Stergănu.

URIAȘI ȘI PITICI

CARAGIALE ȘI CAION?

II

Acum, să trecem la fapte.
In No. 16 din 30 Noembrie 1901
al *Revistei Literare*, anul XII, Caion
reproduce un fragment din scena
III actul II al dramei «Năpasta»
alături de scena IV actul III din
drama «Nenorocul», plămădit în cre-
erul lui Caion precedând această
inscenare de următorul exordiu,
din care reproducem pasagiul in-
criminat:

Se spunea odată că-î original
Caragiale nevoe mare și că tot ce
a scris nu-î de cât produsul ca-
pului Dumnealui și al năzdrăva-
nului cela de rachiū. Acum și a-
ceastă faimă a sburat, *căci capo d'o-
pera sa «Năpasta», nu-î de cât o pla-
giatură după o dramă ungurească, in-
titulată «Nenorocul» și datorită unui*

Kemeny Istvan, dramă tălmăcită pe românește de către Alexandru Bogdan în anul 1848 la Brașov.

Subiectul ambelor drame este același, dar numele schimbate, în-colo e furat pe de a întregul din sacul lui *Kemeny*, care a rămas un necunoscut, pe când *D-l Caragiale* a devenit cu drama ungurului un mandarin literar de care nimeni, crede *D*-sa, nu trebuie să se atingă. Am dat de drama lui *Kemeny*, anul acesta, când vizitam brașovul; este dînsa foarte rară și aceasta *D-l Caragiale* o știa când s'a apucat de a scris nasbutioasa cea de *Napasta* și nici gînd n'avea că *taman* după atîta vreme, plagiatul *Dumnealui* va eși la iveală și-l va ustura *taman* (și iar *taman* N. R.) ca necuratul cela de spirt ce *Dumnealui* obijnuește a pune în seri-urile sale».

Iar mai jos ne dă corpul delic-tului, adică scenele menționate mai sus din însă-și «*Năpasta*» lui *Caragiale*, puse pe 2 coloane.

E cu putință oare un falș mai oribil ca acela comis de acest tip dezichilibrat al epocii noastre?

Crezînd că i va succede pînă la fine calomnia, el inventează nume de autori maghiari, cum și opere cari n'au existat pentru a acuza de plagiat pe cel mai mare talent al țerei noastre, socotind că nu vor putea ajunge lucrurile nici o-dată pînă acolo, în cât să fie prins ca un guzgan în ghiarele leului și amenințat de a fi strivit, dacă nu va mărturisi de bună voe infamia.

Și-a mărturisit *Caion* în ajutorul procesului, uzînd de șiretenia oael șiretenia prostului că *Kemeny* e un pseudonim al lui *Tolsto!*... Ho! ho! ho! Unde ești *Maestre*, să bați din palme, să dai din picioare de isprava ciracului tîu! Ah, *Maestre*, fără admiratori — (mă iartă) mor-mîntul și uitarea cred că vor fi îndestulătoare să ne resbune de câte ai determinat să se desfășoare — căci dacă *Caionii* n'ar fi dat de proptele șubrede ca de al de maestrul, poate că ar fi devenit oameni cinstiți în societate, nu zoili și acoperiți de disprețul tuturor românilor din cele 4 unghiuri ale țerei.

Intre-vă în cap, în numele bu-nei rațiuni, că sunteți vrednici de plîns...

Renunțați la gloriile luate cu a-salturi, căci lumina în care plu-tiți e de cavou.

Rușine, de o mie de ori rușine!

Sfărâmați penele pînă mai e vreme și puneți mîna pe coarnele plugului și pe ori-ce alt instrument, e mai preferabil; ați putea sfârși bilanțul vieții cu cinste, de cât așa...

Nu vedeți că indignarea ce ați determinat-o în sufletul nostru a întrecut ori-ce limită.

Nu simțiți că pe lângă ridicoli mai sunteți și criminali?

Se poate oare imagina vre-o crimă mai odioasă ca aceea comisă de *Caion*?

Crima lui *Caion* întrece pe ale

lui Pipa. Ziua de 5 Marte era destinată pentru judecarea acestei crime — dar Caion ca ori-ce tip de felul lui îngrozindu-se de lumina zilei, solicită amânarea pentru a se putea traduce «*Puterea Întunerecului*» a lui Tolstoï. Credea că prin asemenea suptefugii va temporiza afacerea în sesiunea viitoare a curtei cu jurați.

Dar nu s'a putut, căci în ziua de 11 Martie, zi caracteristică prin triumful luminei contra întunericului — s'a judecat de către curtea cu juri Ilfov acest proces unic în analele justiției noastre, care a aruncat o lumină tristă asupra unei legiuni de mediocrități, de oameni pătimăși și îndărătnici, cari vin să atenteze asupra cinstei, muncii și adevăratului talent.

Pentru a se putea măsura cu precizie de prezenți și viitori perversitatea zoilului modern, vom da locul de cinste îngerului apărător, D-lui Delavrancea, care ca un înger pus de Domnul să strejuiască cinstea și virtutea, biciuște cu biciu de foc pe Caion și-l mână din urmă în iadul întunecat de unde a răsărit.

Dar să ascultăm pe Delavrancea:

— «Caion nu poate fi socotit critic, căci critica trebuie să fie liniștită, și de bună credință. Inculpatul de când s'a manifestat, nu s'a înfățișat ca un literat, ci ca un om plin de venin.

Dacă ar fi spus lui Caragiale că a furat, l'ar fi sfătuit pe acest din

urmă ca să-l lase în plata Domnului, însă vine și fabrică un fals pentru a susține acuzarea de plagiat, aceasta este oribil! Aceasta nu se poate tolera; asta înseamnă să imiți sensul cui-va, să faci o operă și să-l iscălești pe dânsul, apoi a-l acuza de hoție. Și în ce termină se exprimă? Caion compară pe Caragiale cu Zdrelea... Inculpatul a pregătit de mult elementele falsului. La început acuză pe Caragiale că a plagiat după Kemeny și fabrică fițuicii cu care înșală pe D-l Stoenescu — iar în ajunul procesului scoate o revistă în care spune că Kemeny este pseudo numelui Tolstoï. Tolstoï e atât de rus în cât nici odată n'ar fi scris cu pseudonimul unui ungar.

Între piesa lui Tolstoï și a lui Caragiale nu poate fi nici o legătură. Tesele sunt contrarii. Între bărbații și femeile din piesele citate nu există nici o asemănare.

În Ungaria sunt 33 de Kemeny, dar nici un Istvan Kemeny autor dramatic. — Caion însă nu pentru prima oară comite falsuri.

Caion este un tip pervers, un ambițios periculos. Insultând pe Caragiale, a insultat un neam întreg etc.

D-l Procuror Mumuianu arată că cele 2 opere nu se aseamănă de cât prin puternicul talent ce este în fie-care și termină cerând un verdict de culpabilitate.

Reintrând în ședință d-l Flaislein președintele, pronunță sentința

prin care *Caion este condamnat la 3 luni închisoare, 500 lei amendă și 10 mii lei despăgubiri civile.*

Publicul confirmă sentința prin aplauze puternice.

Iar tinerimea Dobrogeană, în urma verdictului justiției, în semn de dragoste și admirațiune ce a hrănit în sufletu-i pentru marele dramaturg i-a adresat următoarea telegramă:

D-lui Luca Carajiale

-Bucuresti.

Lumina a învins întunericul.

Triumful tău este și al neamului român.

Procesul de azi a confirmat strălucirea talentului calomniat.

Dobrogea prin noi te salută.

Să trăiești, trăiască justiția română.

Petru Vulcan, Pr. Sachelar N. Paveliu, Tîie Grigoriu, C. P. Demetrescu, Rovine, Cantoniari, Artur Tanta, Perjoiu, Teodor Popescu, (artist dramatic) Gh. Ștefănescu Mihail Nica, Stănescu, Ghițescu, Petroianu, Pleșu, Sfetescu, Papadopol, Sellim, Ciobanu, Dumitrescu, Buruiană, Miron, Lumezeanu, Parseghian.

Vulpe.

CRONICA

Apel către cititorii noștri!

Nesubvenționați de nimeni, fără a număra în cercul membrilor noștri vre-un bancher care să ne susție, am îndrăznit să re-aprindem această candelă în altarul literaturii pentru Dobrogea.

Vom întimpina greutăți!... O știm! Dar mai știm și încă ceva: că ne bucurăm de creditul și simpatia poporului—căci când el a botezat pentru a două oară pe Ovidiu «*revista noastră*», ne a dat să în-

telegem că i-am priceput dragostea de lumină și că vom avea neprețuitul său concurs.

Cu sufletul și gândul la popor ne avintăm înainte și sperăm că vom fi sprijiniți în greaua sarcină ce ne-am luat.

Toți doritorii de progres—dar—sunt călduros rugați a ne trimite prin mandat poștal abonamentul la revista «Ovidiu» pe anul 1902. Vom îngriji de a trimite în schimb fie-cărui abonat acințit chitanța respectivă.

Facem cunoscut tot de odată cetitorilor că ori-ce persoană care ne va înainta costul a 10 abonamente adică (60 lei) va avea dreptul la un abonament gratuit, plus romanul «Fecioara» frumos broșat.

Și tot asemenea, persoana care ne va înainta costul a 5 abonamente va avea dreptul la un abonament gratuit pe 6 luni plus Episodul național «Acropolis» ambele de Petru Vulcan.

Poșta Redacției

Lavinia Dictus.—*Loco*: E frumoasă nuvela D-vs. dar n'am vroit să o sacrificăm, publicând-o în acest număr, înainte de a o revedea și de a justifica moartea Fioricăi Cesarescu. De acea, în interesul lucrării D-vs. vă rugăm a ne arăta numele adevărat sau a căuta să întâlniți pe Directorul revistei «Ovidiu».

D-lui Gh. Tască.—*Șiriu*. Carta D-voastră poștală a provocat o bucurie explozibilă în redacția noastră. Vă rugăm dar a transmite mulțumirile noastre călduroase D-lor Alexandrescu, (învățător Capugiui), I. Arghiropol (Șiriu), P. Nicolescu (primar) G. Romanița, P. Bărescu și Eugeniu Țăranu, noui noștri abonați, cărora le-am trimis revista conform cererei. Cererile numeroase ce ni se fac din tot județul, sunt semne de iubirea ce ne o păstrau Dobrogenii și de necesitatea reapariției revistei Ovidiu.

Poșta Redacției

D-lor Negulescu Primar și Boner notar, comuna Gârlița.—Vă mulțumim și D-vs., revista v'am trimis-o conform cererii. Ne place a crede că în curînd *Ovidiu* să strălucească în căminul fiecărui cetățean dobrogean.

Dem. D. Stoenscu, student în litere și filoz.—Rîndurile tale mi au făcut impresia unei doine dorite — de aceea nu mă pot abține a nu o împărtăși dobrogenilor spre a vedea și ei că un popor de inimă a tresărit de bucurie la vestea reapariției revistei.

Am primit «*Tară noastră, s'o cunoaștem*» și se poate gusta în acest număr. Salutări cordiale.

Teofil.—Îți voi să satisfacă cererea, trimițându-ți «*Rătăcire*» și «*Fecioara*» cari după ce le vei ceti, mi le vei restitui. Materia s'a primit și o vom utiliza treptat.

Eforiei școalelor române Gopeși-Macedonia.—Am dispus ca revista noastră să se trimită gratuit bibliotecii școalei D-vs. Vom apela și la confracții noștri din România să ne imiteze.

Martie 1902.

Prea Stimate Domnule,

În comuna Gopeși (Macedonia) luându-se inițiativa de a se înființa o bibliotecă națională, subsemnații imputerniciți ai Eforiei române din Gopeși, facem un călduros apel Domnilor autori români să bine-voiască a trimite pe adresa noastră în Constanța, scrierile Domniei lor, în scopul arătat, biblioteca menționată fiind menită de a lumina generațiile tinere ale fraților noștri aromâni cari constatăm cu plăcere că au început a simți necesitatea hranei sufletești.

Nu ne îndoim că fie-care român de inimă va contribui la luminarea fraților din Balcani.

Numele donatorilor de cărți se va insera prin revista noastră precum și prin organele din capitală.

P. Vulcan, T. G. Dabo.

RECLAMA

este sufletul comerțului.

BERARIA PELEȘ

Piața Grivița. Dimitrie Banciu.

În tot timpul bere poaspătă și diferite mezeluri. Distracție de popici.

Măcelăria Națională

CONSTANTIN GHEORGHIU (COCIU)

Cofetăria la Furnica

Petre Postelnicu, strada Carol.

Croitoria Universală

NICOLAI MIHAILOFF

Strada Carol I No. 120.

La Restaurantul

Leul de Aur

al D-lui *Pando Vane* din *Str. Carol I*

Se găsește mâncările cele mai excelente și mai eftine din Constanța. Bucătăria otomană.
